

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מפרויד ועד קוהוט - עולמה התיאורטי והטיפול של הפסיכואנליזה -
51520

תאריך עדכון אחרון 30-08-2021

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: פסיכולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: קרית א"י ספרא

מורה אחראי על הקורס (רכז): צבי כרמלי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: zcarmeli@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ה 18:00-19:00

מורי הקורס: ד"ר צבי כרמלי

תאור כללי של הקורס:

קורס זה עוסק ברעיונות המרכזיים הפסיכואנליטיים כפי שהתפתחו במהלך המאה העשרים. במהלך הקורס נדון באופן שבו תפסו תיאורטיקנים ומטפלים שונים (פרויד, יונג, אריקסון, מאהלר, קליין, ויניקוט, קוהוט ועוד) את הסובייקט, את קשייו ואת האופן המתאים לעזור לו מולם. במהלך הקורס יידון הקשר הפנימי בין הרעיונות התיאורטיים לבין העבודה התרפויטית תוך התייחסות לדוגמאות. ייערך דיון גם במשותף לתיאוריות הפסיכואנליטיות ובהבדל בין לבין גישות טיפוליות אחרות, דוגמת התיאוריות ההתנהגותיות, הקוגניטיביות והקיומיות.

מטרות הקורס:

1. הבנת הרעיונות הפסיכואנליטיים המרכזיים
2. הבנת הקשר בין הרעיונות הפסיכואנליטיים לפרקטיקה הטיפולית הפסיכואנליטית
3. הבנת ההבדל בין התיאוריות הפסיכואנליטיות לתיאוריות טיפוליות "מתחרות".

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. להסביר מה הן הנקודות המהותיות של כל תיאוריה פסיכואנליטית
2. להבחין בין תיאוריות פסיכואנליטיות שונות
3. לעמוד על המהותי לתיאוריות פסיכואנליטיות ככלל מתוך השוואתן לתיאוריות טיפוליות אחרות

דרישות נוכחות (%) :

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות פרונטלית

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מבוא: מהותה של תיאוריה פסיכואנליטית ומקומה בשיח המדעי פרויד:

מודל הפיתוי: טראומה והשפעתה על הנפש
מודל הדחף/טופוגרפי - מודע לעומת לא מודע
המודל המבני - איד, אגו וסופר אגו (יחסי אובייקט).
הגוף, המיניות והשפעתם על עיצוב הנפשיות
התפיסה הטיפולית והקשר בינה לבין תפיסת האישיות
יונג:

האישיות כמשקע העבר וכאינטגרציה של ניגודים.

קליין:
חשיבה אפקטיבית ככור ההיתוך של האישיות
החשיבה כצומחת מן הגוף
ויניקוט: עצמי אמיתי לעומת עצמי מזויף
אריקסון, מאהלר: השפעת המציאות החיצונית על עיצוב האישיות
קוהוט: הנרקיסים הבריא שבתשתית האישיות
פסיכואנליזה לעומת גישות אחרות:
הויכוח על הלא מודע: השוואה בין הגישה הפרוידיאנית לגישה הקוגניטיבית התנהגותית
הרמנויטיקה של 'חשד' לעומת הרמנויטיקה של 'אמון' - בין הגישה הפסיכואנליטית לגישות הומניסטיות
ונרטיביות.

חומר חובה לקריאה:

*ייתכנו שינויים. חומר קריאת החובה הסופי יהיה על פי מה שייכתב באתר הקורס ב Moodle
ויניקוט, ד. ו. (1997). משחק ומציאות, עמ' 79-88, 89-94. תל אביב: עם עובד
ענר, נ. (2001). "הגישה הקליניאנית כיום" בתוך סגל, ח. (2001). מלאני קליין, עמ' 9-20. תל אביב:
עם עובד.
פרויד, ז. (2002). מיניות ואהבה, עמ' 82-83, 89-97. תל אביב: עם עובד.
פרויד, ז. (2002). הטיפול הפסיכואנליטי. עמ' 114-119. תל אביב: עם עובד.
פרויד, ז. (2004). מחקרים בהיסטוריה, פרק 2 (קתרנה). צפת: ספרים.
פרנקל, ו. (1981). האדם מחפש משמעות, (עמ' 117-161). תל אביב: דביר.
יאלום, א. (1991). תליין האהבה וסיפורי פסיכותרפיה אחרים (עמ' 11-22), תל אביב: כינרת
Beck, A. T. (1979). *Common Sense and Beyond*. In *Cognitive Therapy and the Emotional Disorders* (pp. 6-23). New York: Meridian.
Freud, S. (1917). *A Difficulty in the Path of Psycho-Analysis*, (SE 17, 135-144)
Freud, S. (1923). *The Ego and the Id*, chapter 3. (SE 19, 28-39)
Leader, D. (2008). *A quick fix for the soul*. *The Guardian*, (Tuesday, September 9)

חומר לקריאה נוספת:

פרויד, ז. (2004). מחקרים בהיסטוריה, פרק 1. צפת: ספרים.
יונג, ק. ג. (1975). הפסיכולוגיה של הלא-מודע, דביר: תל אביב, עמ' 52-98
קליין, מ. (2003). "אהבה, אשמה תיקון". בתוך כתבים נבחרים, עמ' 53-93. תל אביב: תולעת ספרים
Erikson, E. H. (1963). *Eight Ages of Man*. In *Childhood and Society* (pp. 247-274).
New York: W. W. Norton.
Kohut, H. (1978). *The disorders of the self and their treatment: An outline*.
International Journal of Psychoanalysis, 59, 413-425

מרכיבי הציון הסופי:

מידע נוסף / הערות: